

www.Ketab.ir

مجموعه کتب

نام کتاب:	مکیال المکارم (فی فوائد الدعاء للقائم «عج»)
مؤلف:	مرحوم آیه الله سید محمد تقی موسوی اصفهانی
مترجم:	سید مهدی حائری قزوینی
ناشر:	مهر قائم اصفهان، ۱۹۹۵-۲۲۲-۰۳۱۱
چاپ:	نگین - قم ۱۴۸۱-۲۹۳-۰۲۵۱
نوبت چاپ:	اول، ۱۳۸۳
قطع و صفحه:	وزیری، ۵۷۶ صفحه
تیراژ:	۳۰۰۰ دوره
شابک (ج ۲): ۹۶۴-۷۳۳۱-۴۰-۱	ISBN : 964-7331-40-1
شابک (دوره): ۹۶۴-۷۳۳۱-۳۲-۰	ISBN : 964-7331-32-0

مرکز پخش: انتشارات دارالثقلین ۷۷۳۲۹۹۳

کلیه حقوق محفوظ و مربوط به انتشارات مهر قائم اصفهان می باشد.

فهرست

سخن مترجم ۱۷

بخش ششم: اوقات و حالات تأکید شده برای دعا

- ۱- بعد از هر نماز واجب ۲۵
- توضیح ۳۰
- تتمه‌ای پُر سود ۳۱
- ۲- بعد از نماز ظهر ۳۳
- ۳- بعد از نماز عصر ۳۷
- ۴- بعد از نماز صبح ۳۹
- ۵- بعد از هر دو رکعت از نماز شب ۳۹
- ۶- در قنوت نمازها ۴۰
- ۷- در حال سجده ۵۹
- ۸- در سجده شکر ۶۰
- ۹- هر صبح و شام ۶۱
- ۱۰- آخرین ساعت از هر روز ۶۴

۶۶	۱۱- روز پنج شنبه
۶۶	۱۲- شب جمعه
۶۷	۱۳- روز جمعه
۶۷	الف) بعد از نماز صبح
۶۹	ب) هنگام زوال ظهر
۶۹	ج) هنگام رفتن به مسجد
۶۹	د) بعد از نماز عصر
۷۰	هـ) در قنوت ظهر و نماز جمعه
۷۰	و) در خطبه نماز جمعه
۷۰	ز) آخرین ساعت روز جمعه
۷۱	تکمیل
۷۲	۱۴- روز نوروز
۷۲	۱۵- روز عرفة
۷۲	۱۶- روز عید فطر
۷۳	۱۷- روز اضحی (= قریان)
۷۵	۱۸- روز دُخُو الارض (گسترده شدن زمین)
۷۶	۱۹- روز عاشورا
۷۷	۲۰- شب نیمه شعبان
۷۷	۲۱- روز نیمه شعبان
۷۸	۲۲- تمام ماه رمضان
۸۱	۲۳- شب ششم ماه رمضان
۸۳	۲۴- روز هشتم ماه رمضان
۸۴	۲۵- شب دوازدهم ماه رمضان
۸۴	۲۶- روز سیزدهم ماه رمضان

۲۷- روز هیجدهم و شب نوزدهم از همان ماه	۸۶
۲۸- روز بیست و یکم همان ماه	۸۶
۲۹- بعد از ذکر مصیبت سید الشهداء علیه السلام	۸۹
۳۰- بعد از زیارت آن حضرت علیه السلام	۹۰
۳۱- پس از گریستن از ترس خدای تعالی	۹۰
۳۲- پس از تجدید هر نعمت و زوال هر محنت	۹۱
۳۳- هنگام وارد شدن غم و اندوه	۹۱
۳۴- در سختیها و گرفتاریها	۹۱
۳۵- پس از نماز تسبیح	۹۲
۳۶- پیش از دعا برای خود و خانواده خود	۹۲
۳۷- روز غدیر	۹۳
۳۸- مطلق اوقات شریفه و شبها و روزهای متبرکه	۹۴
۳۹- هنگام حضور در مجلس مخالفین و غاصبین حقوق امامان علیهم السلام	۹۵
۴۰- چهل روز مداومت به دعا برای فرج	۹۶
۴۱- ماه محرم	۹۶
مکانهایی که دعا در آنها بیشتر تأکید شده	۹۷
۱- مسجد الحرام	۹۷
۲- عرفات	۹۷
۳- سرداب	۹۸
۴- جاهای منسوب به آن حضرت عجل الله فرجه	۹۸
۵- حرم حضرت سید الشهداء علیه السلام	۹۹
۶- حرم مولایمان حضرت رضا علیه السلام	۱۰۰
۷- حرم عسکریین علیهم السلام	۱۰۰
۸- حرم هر یک از امامان علیهم السلام	۱۰۰

بخش هفتم: چگونگی دعا برای تعجیل فرج امام عصر ع

مقصد اول: تذکر چند مطلب.....	۱۰۳
مقصد دوم: در چگونگی دعا برای تعجیل فرج و ظهور آن حضرت ع آشکارا یا به کنایه.....	۱۱۹
مقصد سوم: در ذکر بعضی از دعاهای روایت شده از امامان معصوم ع در این باره.....	۱۲۲
۱- دعای صلوات.....	۱۲۲
۲- دعای امام رضا ع.....	۱۲۷
۳- دعای عصر غیبت.....	۱۳۸
توجه.....	۱۴۵
۴- دعای قنوت.....	۱۴۶
نماز دیگر.....	۱۴۸
دعای قنوت.....	۱۵۰
۵- دعای ندبه.....	۱۶۰
توضیح و دفع اشکال.....	۱۷۳
توجه.....	۱۷۴
۶- دعای دیگر.....	۱۷۵

بخش هشتم: تکالیف بندگان نسبت به آن حضرت ع

اول: تحصیل شناخت صفات و آداب و ویژگیهای آن جناب.....	۱۸۱
توجه.....	۱۸۳
دوم: رعایت ادب نسبت به یاد او.....	۱۸۸
چند تذکر.....	۲۱۶
سوم: از وظایف بندگان نسبت به آن حضرت ع صلوات الله علیه - محبت او به طور خاص.....	۲۱۷
اول: عقل.....	۲۱۷

۲۱۸	دوم: نقل
۲۲۱	چهارم: محبوب نمودن او در میان مردم
۲۲۲	پنجم: انتظار فرج و ظهور آن حضرت صلوات الله علیه
۲۲۲	مبحث یکم: فضیلت انتظار، و ثواب منتظر، و انتظار پیغمبران و امامان نسبت به این امر
۲۳۳	مبحث دوم: در وجوب انتظار حضرت قائم علیه السلام بر همه افراد
۲۳۵	مبحث سوم: معنی انتظاری که در این اخبار به آن امر گردیده است
۲۳۶	مبحث چهارم: آیا در انتظار قصد قربت شرط است یا نه؟
۲۴۰	مبحث پنجم: در بیان حکم ضد انتظار یعنی ناامیدی
۲۴۶	ششم: اظهار اشتیاق به دیدار آن بزرگوار
۲۴۹	هفتم: ذکر مناقب و فضایل آن حضرت
۲۵۱	هشتم: اندوهگین بودن مؤمن از فراق آن حضرت علیه السلام
۲۵۳	نهم: حضور در مجالس فضایل و مناقب آن حضرت علیه السلام
۲۵۶	دهم: تشکیل مجالس ذکر مناقب و فضایل آن حضرت علیه السلام
۲۵۷	یک مسئله فقهی
۲۵۷	توجه و بیدار باش
۲۵۷	یازدهم و دوازدهم: سرودن و خواندن شعر در فضایل و مناقب آن حضرت علیه السلام
۲۵۸	سیزدهم: قیام، هنگام یاد شدن نام یا القاب آن حضرت علیه السلام
	چهاردهم و پانزدهم و شانزدهم: گریستن و گریانیدن و خود را به گریه کنندگان شبیه نمودن بر فراق آن
۲۵۹	حضرت علیه السلام
۲۶۳	گریستن در فراق امام عصر عجل الله فرجه الشریف
۲۶۹	هفدهم: درخواست معرفت امام عصر عجل الله فرجه از خداوند عز و جل
۲۷۱	بیان و توضیح
۲۷۲	هجدهم: تداوم درخواست معرفت آن حضرت عجل الله فرجه
۲۷۴	نوزدهم: مداومت به خواندن دعای غریق

- ۲۷۴ بیستم: دعا در زمان غیبت آن حضرت علیه السلام
- ۲۷۵ بیست و یکم: شناختن علامتهای ظهور آن حضرت علیه السلام
- ۲۷۵ دلیل عقل
- ۲۷۶ دلیل نقل
- ۲۸۴ تصدیق بعضی نشانه‌ها
- ۲۸۴ بیست و دوم: تسلیم بودن و عجله نکردن
- ۲۸۴ بخش اول: در بیان قسمتی از روایات رسیده از امامان علیهم السلام
- بخش دوم: در بیان گونه‌های عجله مذموم و آنچه از مفاسد بر آن مترتب می‌شود، و اینکه سبب کفر و الحاد است
- ۲۹۲ بیست و سوم: صدقه دادن به نیابت از آن حضرت عجل الله فرجه
- ۳۰۱ توجه و راهنمایی
- ۳۰۳ بیست و چهارم: صدقه دادن به قصد سلامتی آن حضرت عجل الله فرجه
- ۳۰۹ بیست و پنجم: بیست و ششم: حج رفتن به نیابت از آن حضرت و فرستادن نایب که از طرف آن جناب حج کند
- ۳۱۰ بیست و هفتم: بیست و هشتم: طواف بیت الله الحرام به نیابت از امام علیه السلام و نایب ساختن دیگری تا از طرف آن حضرت طواف نماید
- ۳۱۴ بیست و نهم: زیارت مشاهد رسول خدا و ائمه معصومین علیهم السلام به نیابت از مولایمان صاحب الزمان عجل الله تعالی فرجه
- ۳۱۶ توجه
- ۳۱۷ سیام: استحباب اعزام نایب برای زیارت از سوی آن حضرت علیه السلام
- ۳۱۸ سی و یکم: سعی در خدمت کردن به آن حضرت عجل الله فرجه
- ۳۱۸ چند نکته
- ۳۲۳ سی و دوم: اهتمام ورزیدن به یاری آن جناب عجل الله فرجه
- ۳۲۶ توجه
- ۳۲۸

۳۲۸	سی و سوم: تصمیم قلبی بر یاری کردن آن جناب در زمان حضور و ظهور او عجل الله فرجه
۳۳۱	سی و چهارم: تجدید بیعت با آن حضرت عجل الله فرجه بعد از فرائض؛ همه روزه؛ و هر جمعه
۳۳۱	مبحث اول: معنی بیعت در لغت و شرع
۳۳۵	مبحث دوم: در حکم بیعت
۳۳۶	تجدید بیعت در هر روز
۳۳۸	دعای عهد
۳۴۱	تجدید بیعت در هر جمعه
۳۴۱	حکم بیعت به معنی دوم
۳۵۳	روشنگری دیگری راجع به بیعت
۳۵۷	سی و پنجم: صلۀ آن حضرت ﷺ به وسیلۀ مال
۳۶۱	توضیح
۳۶۲	دو نکته
۳۶۴	سی و ششم: صلۀ شیعیان و دوستان صالح امامان ﷺ به وسیلۀ مال
۳۶۵	سی و هفتم: خوشحال کردن مؤمنین
۳۶۶	سی و هشتم: خبر خواهی برای آن حضرت ﷺ
۳۶۸	توضیح و بیان
۳۷۲	تتمۀ مطلب و تذکر
۳۷۲	سی و نهم: زیارت کردن آن حضرت ﷺ
۳۷۳	چهل و یکم: دیدار مؤمنین صالح و سلام کردن بر آنان
۳۷۳	چهل و یکم: درود فرستادن بر آن حضرت ﷺ
۳۷۶	چهل و دوم: هدیه کردن ثواب نماز به آن جناب عجل الله فرجه
۳۷۶	چهل و سوم: هدیه نماز مخصوص
۳۷۷	نماز هدیه به امیر المؤمنین علی ﷺ
۳۷۸	هدیه به فاطمۀ زهرا ﷺ

- ۳۷۸.....هدیه به امام حسن علیه السلام
- ۳۷۸.....هدیه به امام حسین علیه السلام
- ۳۷۸.....هدیه به امام علی بن الحسین علیه السلام
- ۳۷۹.....هدیه به امام محمد بن علی علیه السلام
- ۳۷۹.....هدیه به امام جعفر بن محمد علیه السلام
- ۳۷۹.....هدیه به امام موسی بن جعفر علیه السلام
- ۳۷۹.....هدیه به امام رضا علی بن موسی علیه السلام
- ۳۷۹.....هدیه به امام محمد بن علی و امام علی بن محمد و امام حسن بن علی علیه السلام
- ۳۸۱.....چهل و چهارم: نماز هدیه به آن حضرت به گونه مخصوص در وقت معین
- ۳۸۲.....چهل و پنجم: اهداء قرائت قرآن به آن حضرت علیه السلام
- ۳۸۳.....چهل و ششم: توسل و طلب شفاعت از خداوند به وسیله آن حضرت عجل الله فرجه
- ۳۸۵.....چهل و هفتم: دادخواهی و توجه نمودن و عرض حاجت بر آن حضرت علیه السلام
- ۳۸۷.....چهل و هشتم: دعوت کردن مردم به آن حضرت علیه السلام
- چهل و نهم: رعایت حقوق آن حضرت و مواظبت بر ادای آنها، و رعایت وظایف نسبت به آن
- ۳۹۸.....بزرگوار علیه السلام
- ۳۹۸.....پنجاهم: خشوع دل هنگام یاد آن حضرت عجل الله فرجه
- ۳۹۹.....پنجاه و یکم: عالیم باید علمش را آشکار سازد
- ۳۹۹.....پنجاه و دوم: تقیه کردن از اشرار و مخفی داشتن راز از اغیار
- ۴۰۶.....پنجاه و سوم: صبر کردن بر اذیت و تکذیب و سایر محنتها
- ۴۱۵.....پنجاه و چهارم: درخواست صبر از خدای تعالی
- ۴۱۷.....پنجاه و پنجم: سفارش یکدیگر به صبر در زمان غیبت حضرت قائم عجل الله فرجه
- ۴۲۰.....پنجاه و ششم: پرهیز از مجالسی که نام آن حضرت عجل الله فرجه در آنها مؤرد تمسخر باشد
- ۴۲۳.....پنجاه و هفتم: تظاهر با ستمگران و اهل باطل
- ۴۲۴.....پنجاه و هشتم: ناشناس ماندن و پرهیز از شهرت یافتن

- ۴۲۸..... پنجاه و نهم: تهذیب نفس
- ۴۲۸..... شصتم: اتفاق و اجتماع بر نصرت آن حضرت ﷺ
- ۴۲۹..... شصت و یکم: متفق شدن بر توبه واقعی و بازگرداندن حقوق به صاحبان آنها
- ۴۲۹..... شصت و دوم و شصت و سوم: پیوسته به یاد آن حضرت بودن و به آدابش عمل کردن
- ۴۳۱..... تذکر و راهنمایی
- ۴۳۴..... شصت و چهارم: دعا به درگاه الهی برای جلوگیری از نسیان یاد آن حضرت ﷺ
- ۴۳۵..... شصت و پنجم: اینکه بدنبال نسبت به آن جناب عجل الله فرجه خاشع باشد
- ۴۳۷..... شصت و ششم: مقدم داشتن خواسته آن حضرت بر خواسته خود
- ۴۳۸..... شصت و هفتم: احترام کردن نزدیکان و منسوبین به آن حضرت ﷺ
- ۴۳۸..... شصت و هشتم: بزرگداشت اماکنی که به قدوم آن حضرت ﷺ زینت یافته‌اند
- ۴۳۹..... مبحث اول:
- ۴۴۲..... توجه و تحقیق در معنی فرموده امیرالمؤمنین ﷺ: «ما یم شعائر و أصحاب»
- ۴۵۴..... مبحث دوم: در بیان چگونگی تعظیم آن مواقف و مشاهد
- ۴۵۷..... دنباله‌ای از بحث
- ۴۵۸..... شصت و نهم و هفتماد: وقت ظهور را تعیین نکردن و تکذیب و قتلگزاران
- ۴۹۰..... دنباله‌ای از بحث در تأیید مطلب
- ۴۹۱..... هفتاد و یکم: تکذیب کردن مدعیان نیابت خاصه از آن حضرت ﷺ در زمان غیبت کبری
- ۵۰۳..... دو نکته
- ۵۰۵..... هفتاد و دوم: درخواست دیدار آن حضرت با عافیت و ایمان
- ۵۱۹..... هفتاد و سوم: اقتدا کردن و تأسی جستن به اخلاق و اعمال آن حضرت ﷺ
- ۵۲۹..... هفتاد و چهارم: حفظ زبان از غیر یاد خداوند و مانند آن
- ۵۵۰..... هفتاد و پنجم: نیاز آن حضرت عجل الله فرجه
- ۵۵۵..... هفتاد و ششم: گریستن در مصیبت مولا یمان شهید مظلوم حضرت ابی عبدالله الحسین ﷺ
- ۵۵۷..... هفتاد و هفتم: زیارت قبر مولا یمان امام حسین ﷺ

- هفتاد و هشتم: بسیار لعنت کردن بر بنی اُمیه در آشکار و پنهان ۵۶۰
- هفتاد و نهم: اهتمام در ادای حقوق برادران دینی ۵۶۳
- هشتادم: مهیا کردن سلاح و اسب در انتظار ظهور آن جناب ۵۶۸

سخن مترجم

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ الطَّاهِرِينَ سَيِّمًا مَوْلَانَا
صَاحِبِ الزَّمَانِ وَخَلِيفَةِ الرَّحْمَنِ الْحُجَّةَ بْنِ الْحَسَنِ رُوحِي لَهُ الْفَدَاءُ.

از روزی که خداوند، عالم و آدم را آفرید و به ممکنات جامه هستی پوشانید، قلم
تکلیف در میان نهاد و آن را معیار آزمون خلایق قرار داد، تا هر کدام بهتر عمل کرد و
خوبتر فرمان برد مقامش بالاتر رود و تقرّب بیشتری یابد. در این هنگامه گذشت أعصار و
گردش روزگار، در فراز و نشیبه‌ها و زیر و زبر شدن‌ها، در کشاکش مرگ و زندگی و
جلوه‌های نور و ظلمت و جنگ و ستیز حق و باطل آدمی در بوتۀ آزمایش قرار گرفته و
پروردگار توانا اینهمه صحنه را برای ابتلا و امتحان او بر پا فرموده است، تا انسان از
استعدادهای نهفته در وجود خویش بهره گیرد و مراتب معرفت را بییماید، و مشمول
رحمت مخصوص خداوند گردد. خداوند می‌فرماید: ﴿الَّذِي خَلَقَ الْمَوْتَ وَالْحَيَاةَ لِيَبْلُوَكُمْ
أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا﴾؛^۱ خدایی که مرگ و زندگانی را آفرید تا شما بندگان را بیازماید که
کدامیک از شما نیکوکارتر است. ﴿وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ﴾؛^۲ و من جن و
انس را نیافریدم مگر برای اینکه مرا [به یکتایی] پرستش کنند. ﴿وَكَذَلِكَ جَعَلْنَا لِكُلِّ نَبِيٍّ

۱. سوره ملک، آیه ۲.

۲. سوره ذاریات، آیه ۵۶.

عَدُوًّا شَيَاطِينِ الْإِنْسِ وَالْجِنَّ^۱؛ و این چنین در برابر هر پیغمبری دشمنی از شیطانهای انس و جن برانگیختیم.

پرواضح است که امتحان بدون تعلیم و توجیه قبلی نامعقول است، لذا خداوند حکیم، برای ارشاد و تعلیم افراد بشر پیغمبران و رسولان را برانگیخت و امامان را نصب فرمود و تمام ابزارهای تعلیم و تزکیه - از بشارت و انداز و حکمت و... - را همراهشان ساخت، و چنین فرمود: ﴿وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ^۲﴾؛ همانا ما پیغمبران خود را با دلایل روشن و معجزات [به سوی خلق] فرستادیم و برایشان کتاب و میزان عدل نازل کردیم تا مردم به راستی و عدالت گرایند.

البته خود معلمان و مربیان بشر نیز در معرض آزمایشها بوده‌اند و پس از انجام هر آزمون به مرتبه و مقام دیگری نایل می‌شدند، و گونه‌هایی از این ابتلاءها را در قرآن می‌خوانیم، از جمله: ﴿وَلَقَدْ عَهِدْنَا إِلَى آدَمَ مِنْ قَبْلِ نَافِسِيٍّ وَلَمْ نَجِدْ لَهُ عَزْمًا^۳﴾؛ و همانا ما با آدم عهدی بستیم و در آن عهد او را استوار و ثابت قدم نیافتیم. ﴿وَإِذَا بَتَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ رَبُّهُ بِكَلِمَاتٍ فَأَتَمَّهُنَّ قَالَ إِنِّي جَاعِلُكَ لِلنَّاسِ إِمَامًا قَالَ وَمِنْ ذُرِّيَّتِي قَالَ لَا يَنَالُ عَهْدِي الظَّالِمِينَ^۴﴾؛ و به یاد آور هنگامی که خداوند ابراهیم را به اموری چند امتحان فرمود و او همه را به جای آورد خدا بدو گفت من تو را به امامت خلق برگزینم عرض کرد این پیشوایی را به فرزندان من نیز عطا فرمایی؟ فرمود [آری اگر صالح و شایسته آن باشند] که عهد من هرگز به ستمکاران نخواهد رسید. و در مورد آزمایشهای ملت‌ها و اُمت‌ها چنین آمده است: ﴿أَحْسِبِ النَّاسَ أَنْ يَتَزَكُّوا أَنْ يَقُولُوا آمَنَّا وَهُمْ لَا يُفْتَنُونَ^۵﴾؛ آیا مردم چنین پنداشتند که به صرف اینکه گفتند ما ایمان آورده‌ایم رهایشان کنند و بر این دعوی هیچ امتحانشان ننمایند، و ما اُممی که پیش از اینان بودند را به آزمایش و امتحان آوردیم تا خداوند دروغگویان را از راستگویان کاملاً معلوم سازد. ﴿وَلَنَبْلُوَنَّكُمْ بِشَيْءٍ مِنَ الْخَوْفِ

۱. سوره انعام، آیه ۱۱۲.

۲. سوره حدید، آیه ۲۵.

۳. سوره طه، آیه ۱۵۵.

۴. سوره بقره، آیه ۱۲۴.

۵. سوره عنکبوت، آیه ۲.

وَالْجُوعَ وَنَقْصٍ مِنَ الْأَمْوَالِ وَالْأَنْفُسِ وَالثَّمَرَاتِ ۗ؛ و البته شما را به گونه‌هایی از ترس و گرسنگی و نقصان اموال و نفوس و آفات زراعت بیازماییم.

متأسفانه تعداد اندکی از کاروان عظیم انسانها از آزمونها سر بلند بیرون آمدند، و هر چه پیغمبر از سوی خداوند برای هدایت مردم مبعوث شد او را استهزا نمودند و از تعالیم آن مربیان بزرگ کمتر بهره گرفتند، پیغمبران و پیغمبر زادگان را کشتند، و از پیروی آنان سر باز زدند، و به سعادت و کمال خود پشت کردند. و از جمله امتحانهای بزرگ الهی برای عموم افراد بشر مسئله غیبت حضرت ولی عصر - عجل الله تعالی فرجه - می‌باشد که از جهات مختلف امتحانها و آزمایشهایی در بر دارد، و هر کدام از افراد به فراخور استعداد و ظرفیت خویش مورد ابتلا و آزمایش قرار می‌گیرند.

حوادث و دگرگونی‌ها و فتنه‌ها و مکتبها و مذهبها و... انسانها را به حیرت می‌افکنند، و آزمونها برایشان پیش می‌آورند. در روایات به این آزمایشهای سخت تصریح شده و بزرگان دین مردم را از مردود شدن، در آنها بر حذر داشته‌اند. امامان بر حق علیهم‌السلام فرموده‌اند: «مردم غربال خواهند شد و جز تعداد بسیار اندکی از آن بیرون نخواهند ماند». «دین نگهداشتن در عصر غیبت بسان آتش سرخ در کف داشتن است». «روزگاری فرا خواهد رسید که از اسلام جز نامی و از قرآن جز نشانی باقی نماند». «مسجدهایشان آراسته و معمور ولی دلهایشان از ایمان تهی باشد». «شیعیان نیز با یکدیگر اختلاف کنند تا آنجا که بر روی هم آب دهان افکنند و همدیگر را تکفیر کنند». با این وصف راه خلاصی از مهالک و خوب بیرون آمدن از امتحانها نیز از احادیث خاندان عصمت علیهم‌السلام به وضوح دیده می‌شود، و هیچ کس نمی‌تواند ادعا کند که ندانسته به ضلالت افتاده است.

ثقة الإسلام کلینی از مفضل بن عمر روایت آورده که گفت: از حضرت امام صادق علیه‌السلام شنیدم که می‌فرمود: مبدا فاش کنید، به خدا قسم امام شما سالیانی از روزگار غایب خواهد ماند و شما در امتحان سخت واقع خواهید شد، تا اینکه درباره او حرفهای مختلف گفته می‌شود، مرده، کشته شده، در کدام وادی رفته است؟ البته دیدگان مؤمنین بر او گریان خواهد بود، و در أُمَواج حوادث واژگون خواهید شد همانطور که کشتی در

أمواج دریا واژگون می‌شود، پس کسی نجات نمی‌یابد مگر آنکه خداوند از او پیمان گرفته و در دلش ایمان ثبت گردیده باشد و او را به روحی از جانب خود تأیید نموده باشد. و دوازده پرچم اشتباه‌انگیز بر پا خواهد شد که نمی‌دانند به کدام سوی رو کنند؛ راوی گوید: پس گریه کردم و گفتم: پس چه باید کرد؟ آن حضرت نگاهی به خورشید افکند که به ایوان تابیده بود و فرمود: ای اباعبدالله این آفتاب را می‌بینی؟ گفتم: بله. فرمود: به خدا سوگند أمر ما از آفتاب روشن‌تر است^۱. راه نجات از مهالک در زمان غیبت دعا کردن برای تعجیل فرج می‌باشد، که در آیات قرآن و روایات أدله و شواهد بسیاری بر آن هست، از جمله: حضرت امام حسن عسکری ع به احمد بن اسحاق فرمودند: وَاللَّهِ لَيَقِينَنَّ غَيْبَهُ لَا يَنْجُو فِيهَا مِنَ الْهَلَكَةِ إِلَّا مَنْ تَبَتَّهَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ عَلَى الْقَوْلِ بِإِمَامَتِهِ وَوَقَّهَ [فِيهَا] لِلدُّعَاءِ بِتَعْجِيلِ فَرَجِهِ؛ به خدا سوگند [فرزندم مهدی] غیبت خواهد کرد غیبت کردنی که، در آن نجات نخواهد یافت مگر کسی که خدای عز و جل او را بر اعتقاد به امامتش ثابت دارد، و به دعا کردن برای تعجیل فرجش توفیق دهد^۲.

و در توقیع شریفی از حضرت ولی عصر - عجل الله تعالی فرجه - آمده: و بسیار دعا کنید برای تعجیل فرج که همان فرج شما است^۳. و در روایات دیگر...

در این کتاب علاوه بر اینکه مطلب مورد بحث به طور گسترده و بی‌نظیری بررسی شده و با دلایل محکم و شواهد متقن اثبات و روشن گردیده، مطالب و مباحث بسیاری نیز مورد پژوهش و تحقیق قرار گرفته و مسائل جالبی در رشته‌های مختلف علوم و معارف، تحلیل و ترسیم شده است که نشانگر کثرت اطلاع و دقت نظر و صفای باطن مرحوم مؤلف بزرگوار کتاب می‌باشد. زبان من از حمد و ثناء و خامه از توصیف شکر و سپاس، و فکر از شمارش نعمتهای بی‌پایان خدای عز و جل و الطاف و عنایات بی‌کران ولی اعظمش مولانا حجة بن الحسن - روحی فدا - عاجز است که چنین سعادت بزرگی نصیب دادند و توفیق ترجمه این اثر مهم به این حقیر و غلام درگاه حضرت صاحب الزمان ع

۱. اصول کافی، ۱/ ۳۳۶.

۲. کمال الدین، ۲/ ۳۸۴.

۳. کمال الدین، ۲/ ۴۸۵.

روزی گردید. امید است این خدمت ناچیز را مولایم - که گردنم زیر بار منت اوست - از من بپذیرد و از درگاه خداوند خواهانم که تمام کارهایم را در جهت خدمت به آن حضرت قرار دهد. و نیز رجاء واثق دارم که خوانندگان عزیز بر آن شوند که آن دستور بزرگ، یعنی دعا برای تعجیل فرج را به کار بندند و دیگران را نیز به انجام آن دلالت و ترغیب نمایند و مؤلف و مترجم و مصحح و بانی و ناشر را از دعای خیر فراموش نفرمایند.

شهر مقدس قم - شعبان المعظم ۱۴۰۴ ه.ق.

سید مهدی حائری قزوینی